

tirsdag, 15. mars 1945.

Jaltakonferansens resultater.3. Internasjonal fredsorganisasjon.

En slik organisasjon opprettes. Avstemnings-spørsmålet som man ikke ble enige om i Dumbarton Oaks, er nå løst. En konferanse mellom representanter for alle de forente nasjoner skal tre sammen i San Fransisco for å forberede organisasjonen.

Ved konferansen i Dumbarton Oaks ble det utarbeidet forslag til statutter for en internasjonal fredsorganisasjon som først og fremst tok sikte på å forhindre militær aggresjon fra en eller annen stat. I denne fredsorganisasjonen skulde de 5 ledende stormakter spille en avgjørende rolle. Fra småstatenes side er det blitt innvendt at en slik ordning vil bety et stormaktsdiktatur.

Ser en imidlertid realistisk på saken er det klart at en varig fred først og fremst er avhengig av om de ledende stormakter holder sammen. Hvis en av stormaktene - i hvert fall en av de 3 store - skulde finne på å gå sine egne veier, ville en beslutning om militær aksjon vedtatt av et småstatsflertall sannsynligvis medføre en ny stor krig. Vedkommende stormakt ville da ikke bli alvorlig truet med mindre de andre stormakter gikk aktivt inn i krigføring, og selv da vil en av de 3 store neppe kunne betvinges uten etter en langvarig og ødeleggende krig. Skal den nye fredsorganisasjon være et effektivt hinder mot en krig, må derfor de 3 store fortsettende holde sammen. Folkeforbundet ble sterkt svekket fordi alle avgjørelser i rådet måtte være enstemmige. Denne feilen vil en ikke ha gjort en igjen i den nye fredsorganisasjon. Men forslagstillerne går ikke derfor til den motsatte ytterlighet - de forutsetter enstemmighet blandt stormaktene i saker som er av stor viktighet. Det viktigste organet i den nye organisasjon vil bli Sikkerhetsrådet, der de 5 stormakter skal ha permanente plasser, mens de 6 andre plassene skal besettes etter valg. Det var spørsmålet om voteringen i Sikkerhetsrådet som ikke ble vedtatt i Dumbarton Oaks. Etter forslag fra president Roosevelt skal de tre store vistnok være blitt enige om en voteringsordning hvorefter alle saker som skal behandle en forbryterisk handling fra en stats side bare kan tas opp hvis det er enighet mellom stormaktene, mens alle andre saker kan tas opp dersom rådet med allmødelig flertall bestemmer det.

Invitasjonen til konferansen i San Fransisco er nå utsendt. Frankrike var tilbudt å være med som innbyder sammen med Kina, men her foretrukket å stå utenfor innbydernes rekke da de vil stå fritt overfor de forslag som blir lagt fram.

De nasjoner som hadde erklært Tyskland krig før 1. mars skulle få adgang til konferansen,

detta er bakgrunnen for de lite heroiske krigserklæringer som har funnet sted i det siste. Sveitsiske rykter påstod at krigserklæringen for Tyrkias vedkommende komar til å bli alvorligere følger fordi de har tatt forpliktelse seg til å stille 20 elite-divisjoner til disposisjon for russerne i Ungarn.

VÅR KAMP.Vi "illegale".

1. Hven er vi? Ja, se det er det mange som ville vite. Men la oss alltid huske at det er Gestapo og dets norske avleggere i alle former som har den største interessen av å vit hvem vi egentlig er. Det er i og for seg naturlig nok at folk flest undrer seg over hvem de er alle de som utfører det underjordiske arbeidet her heime. Hvem er det som er så vågale at de tør ta livet av Marthinsen når de lyse dagen? Hvem er det som med ufattelig frekthet lar seg inn forbi de tyske vektene og sprenger det de skal passe på i luften like for nesen på dem? Hvem sitter godt gjemt og produserer tusenvis av "nyhetslapper" som blir spredd over hele byen? Vi skal lettet litt på sløret. - Du treffer over alt. Det er kanskje den gamle kona som du ser står å selger blomster på terryet, eller det er en av de verste skoyerguttene i gaten. Den elegante forretningsmannen og den fikse omsvermete kontordamen finner du i våre rekker sammen med den slitne arbeideren som reiser heim fra jobben sin og tilsynelatende ikke tenker på annet enn å få sove og spise eller viserpiken som sloper seg rundt med regningsvesken sin. Kort sagt - Vi er alle og vi er ingen. Først og fremst - Vi er hverken helter

eller overmennsker. Noen ynder å tro at vi er en form for underjordiske som kan gjøre oss usynlige når vi vil, som er helt uavhengig og som hverken har familie, karriere eller noe som helst annet å ta hensyn til. Derfor mener disse "noen" at de ikke har de egenskaper som trenges for en som arbeider illegalt. Ikke noe er mere feilaktig. Vi arbeider illegalt fordi hjernefronten trenger oss, ikke fordi vi er utstyrt med noen særlige talenter i retning av det underjordiske. Når jeg spør deg om du også vil være med så betyr det at folk som på forhånd vet hva illegalt arbeid vil si, mener at du er brukbar og da er det din simple plikt som normmann å slutte deg til oss andre, alminnelige mennesker som tilhører "de illegale". En egenskap må vi allikevel ha - og den egenskapen heter å kunne holde kjøft.

13. februar 1945 kl. 17.30 kl. 10.30.
Vestfronten. Etter tyske meldinger har amerikanerne gått over Rhinen på et nytt sted nord for Remagen. Bruhodet ved Remagen er utvidet, og amerikanske styrker har bl.a. besatt 13 flydestillinger hvorfra den tyske ildgivning ble ledet. 3. arm. arme holder på å presse sammen det tyske Mosel-bruholet ved Koblenz fra to kanter og behersker nå hele nordbredden av Mosel som faller ut i Rhinen ved Koblenz. Bortsett fra en strekning på 6-7 km. behersker den 3. arme den vestre Rhin-bredd nord for Koblenz. Det tyske bru-festet ved Wesel er nå utslettet, og tyskerne forsøkte å få sine siste tropper over Rhinen under dekke av kunstig tåke. Siden den allierte Rhin-offensiven begynte for 3 uker siden, er det tatt over 100.000 fanger på vestfronten. En militær sakkyndig uttaler at det russiske støt mot Ostersjøkysten som medfører likvideringen av viktige sjøforbindelser samtidig med den amerikanske overgangen over Rhinen som er et støt i Tysklands hjerte, betyr begynnelsen til enden.

Britiske commando-styrker har foretatt et angrep på Oya Schouwen nord for Walcheren, der det er observert tyske troppetilflytninger. Styrkene vendte tilbake til sine baser.

Flyangrep. 1350 flygende fæstninger og liberators fra A.A.F. anrep idag 6 steder mellom Frankfurt am Main og Ruhr samt steder på den tyske Ostersjø-kyst, hvoriblandt sansynligvis Swinemünde. Angrepet er et ledd i flystøtten til de allierte offensivoperasjoner på Rhinen og Ostersjø-fronten.

Ostfronten. Marskalk Rokossovski har fortsatt stor framgang og har inntatt en rekke steder i området omkring Gdynia og Danzig. Tyskerne kjemper fortvilet for å holde forbindelsen mellom Gdynia og Danzig. Ringen er sluttet ved Danzig, og de sloss i utkanten av byen. Tyskerne setter nye inn på å forsvare Ostersjø-havnene, og har bl.a. ført forsterkninger til Königsberg sjøvegen.

Russerne holder om 4000 drepte tyskere i gårshagens kamper i det nordlige øvsnitt. Under de tyske motangrep ved Balatonsjøen hadde tyskerne igår 2000 drepte. Tyske meldinger sier at russerne har gått til angrep på bred front fra bruholet sør for Küstrin, og at russerne har trengt inn i Küstrin, der det foregår gatetkamper. Fra Moskva blir det ikke meldt noe om dette.

Det fjerne Osten. På Mindanao i Filippinene er det foretatt nye amerikanske landstigninger. Amerikanske styrker har nå kontroll over hele øygruppens vestsida, en strekning på 1280 km. 350 superfestninger kastet 2000 tonn bomber over Nagoya. Etter en repert fredag er 3500 kvartaler nedbrent i Tokio.

U.S.A. Den amerikanske utenriksminister Stettinius meddeler at det nå vil bli ned-satt en kommisjon i Moskva som skal utrede

skal gå til jernjule for de sikkerhetsler som den tyske krigføring har påført alliert territorium.

Norgesnytt.
Transportslaget. Mandag 5/3 kl. 17 gikk H.S. til aksjon mot Olsens & Berges Verksted, Rådhusgt. 16 og Chr. Gran Henriksens motorsykkel- verksted, Rådhusgt. 14. Begge firmaer arbeidet utelukkende for tyske interesser.

Olsen & Berge reparerte tyske båter, særlig for transportflåten "Specr" og "Org. Todt". Verkstedet utførte også reparasjoner på større tyske båter som f.eks. troppetransportereren "Donau" og "DAWSS". De få norske båter som ble reparert ved verkstedet, går for tyskerne. Chr. Gran Henriksens motorverksted arbeidet bare for tyske myndigheter. Firmaets hoved-geskjeft var reparasjon av motorsykler for Wehrmacht Polizei. Aksjonen var vellykket. Samtidig med disse to aksjonene gikk H.S. til angrep på Tysk Transittlager for radioappara- ter i Dronningensgt. 10/13. Lageret inneholdt 2000 apparater som skulle lastes inn tirsdag den 6. og onsdag den 7. før sendes til Tysk- land med båt. Skaden var total.

Effektivt flyangrep. Angrepet på marinens verft på Horten den 23/2 er et av de mest vellykkede de allierte flyvapen har fore- tatt. Verftet har den senere tid fått sterkt øket betydning for tyskerne, sær- lig etter at de har mistet så mange av Atlanterhavs- og Ostersjøhavnene. Det har bl.a. vært anningen å overføre U-båtskolen fra Gdynia til Horten. Nå blir hele verftet satt ut av spillet for resten av krigen, av det som ble ødelagt, kan vi spesielt nevne: høy- banen, flytekranen, tørrdokken, østre og vest- re magasin. I magasinene hadde tyskerne meget store lagere av all slags utstyr. I tørrdokken lå en stor hollandsk båt som ble ødelagt. Videre ble det senket en destroyer, en olje- tanker og full last og noen mindre båter, deri blandt Oslofjordens eneste bjergningsbåt. En nybygd jager ble også ødelagt (den andre jage- ren ble som bekjent senket av hjemmestyrkene ved sabotasje i fjor høst). Flyfabrikken ble ikke truffet, men den har vært nedlagt i len- gere tid. Kirken ble ikke skadet. Etter angre- pet brøt det ut flere branner som raste meget lenge da den første bomben traff vannledningen slik at slukkingen ble vanskeliggjort. Marinens sykhus brante også opp. Tall begynne med var det ganske kraftig luftvernild, men noen av flyene tok seg av batteriene og satte dem ut av spillet. Før tiden ligger en tysk båt med lokomotiver ved Larkollen. Den kan ikke få løstet da flytekranen ble ødelagt under angre- pet på Horten.

Sprengkamrene i vegene i Rogaland. Midt i feb- ruar fikk Rogaland vegvesen beskjed av tyskerne om å være behjelpelige med å legge sprengkame- re i vegene i Rogaland. Vegene skal under- mines på slike steder hvor vegene går høyt opp i berg med stupbratt fall på utsiden.